

OZNÁMENIE O STRATEGICKOM DOKUMENTE

I. Základné údaje o obstarávateľovi

1. Názov.

Obec Lipová

2. Identifikačné číslo.

IČO: 00309044

3. Adresa sídla.

Obecný úrad
Lipová 203
941 02 Lipová

4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa.

Starosta: Mgr. Tatiana Ölvecká
Adresa: Obecný úrad
Lipová 203
941 02 Lipová

Tel: 035 / 650 70 10
Email: obecnyurad.lipova@gmail.com

5. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o strategickom dokumente, a miesto na konzultácie.

Starosta: Mgr. Tatiana Ölvecká
Adresa: Obecný úrad
Lipová 203
941 02 Lipová

Tel: 035 / 650 70 10
Email: obecnyurad.lipova@gmail.com

Miesto na kon.: Obecný úrad
Lipová 203
941 02 Lipová

II. Základné údaje o strategickom dokumente

1. Názov.

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Lipová 2025 - 2034 (aktualizácia)

2. Charakter.

Dokument „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Lipová“ s výhľadom do roku 2034 (PHRSR) je strednodobý strategický dokument, ktorý na základe analýzy hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce stanovuje jeho strategické ciele a priority rozvoja. Je prostriedkom na napĺňanie vízie ďalšieho smerovania rozvoja obce. Programom hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Lipová sa uskutočňuje podpora rozvoja na úrovni miestnej samosprávy s dôrazom na sociálnu, ekonomickú a kultúrnu sféru. Je to program cielených opatrení, navrhnutý pre oživenie sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce Lipová, ktorý na základe výsledkov ročného hodnotenia bude priebežne aktualizovaný a doplňovaný.

Bol aktualizovaný na základe zákona Národnej rady SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona 309/2014 Z. z., ktorý definuje Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce ako strednodobý programový dokument, obsahujúci analýzu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, hlavné smery jej vývoja, ustanovenie cieľov, prvoradých potrieb a úloh vo všetkých oblastiach života obce. Súčasťou programu je aj návrh jeho administratívneho a finančného zabezpečenia. Zákon stanovuje aj úlohy, týkajúce sa vypracovávania, schvaľovania, zabezpečenia plnenia a pravidelného vyhodnocovania predmetného programového dokumentu. Pri spracovaní programu boli rešpektované zásady regionálnej politiky vlády Slovenskej republiky a princípy regionálnej politiky Európskej únie zakotvené najmä v nariadení Rady (ES) č. 1266/1999 (nariadenie o štrukturálnych fondoch).

3. Hlavné ciele.

STRATEGICKÝ CIEĽ

Strategický cieľ PHRSR ako aj dielčie ciele v rámci jednotlivých politík vychádzajú z §3 Ciele podpory regionálneho rozvoja zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov, kde je hlavným cieľom podpory regionálneho rozvoja odstraňovať alebo zmiernovať nežiaduce rozdiely v úrovni hospodárskeho rozvoja, sociálneho rozvoja a územného rozvoja regiónov a zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj regiónov, zvyšovať ekonomickú výkonnosť, konkurencieschopnosť regiónov a rozvoj inovácií v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja, zvyšovať zamestnanosť a životnú úroveň obyvateľov v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja.

Podpora regionálneho rozvoja podľa odseku 1 je zameraná najmä na komplexné využívanie vnútorného rozvojového potenciálu územia - prírodných, kultúrnych, materiálnych, finančných, ľudských a inštitucionálnych zdrojov, podporu zavádzania nových technológií a inovácií pri rešpektovaní vnútorných špecifík regiónu, rozvoj informatizácie a digitalizácie v regióne, rozvoj hospodárstva a podnikateľského prostredia v regióne s cieľom zvýšiť jeho produktivitu, optimalizovať štruktúru hospodárstva, vytvárať nové pracovné miesta a stabilizovať ohrozené pracovné miesta, rozvoj ľudských zdrojov vrátane zvyšovania vzdelanostnej úrovne, kvalifikácie a zlepšovania prípravy detí a mladých dospelých na trh práce, predchádzanie sociálneho vylúčenia a zmiernovanie jeho negatívnych dôsledkov, podporu rovnosti príležitostí na trhu práce a podporu znevýhodnených komunit, realizáciu verejných prác podporujúcich rozvoj regiónu, zlepšenie a rozvoj sociálnej infraštruktúry regiónu, zlepšenie dopravnej a technickej vybavenosti regiónu, inžinierskych stavieb, rozvoj cestovného ruchu, medzisťahnu, cezhraničnú a medziregionálnu spoluprácu v oblasti regionálneho rozvoja v záujme trvalo udržateľného rozvoja regiónu, zachovanie identity a rozvoj kultúry a starostlivosť o kultúrne dedičstvo regiónov a sídiel, rozvoj pôdohospodárstva a rozvoj vidieka, rozvoj vidieckych oblastí a zvyšovanie kvality života na vidieku, realizáciu opatrení na ochranu, udržiavanie a zvelaďovanie životného prostredia a na obmedzovanie vplyvov poškodzujúcich životné prostredie a zlepšenie environmentálnej infraštruktúry regiónu, ochranu prírody, efektívne využívanie prírodných zdrojov regiónu a využívanie alternatívnych zdrojov energie, rozvoj občianskej vybavenosti a rozvoj služieb v regióne) zvyšovanie dostupnosti a kvality bývania, budovanie a posilňovanie štruktúr

občianskej spoločnosti, rozvoj prosociálneho správania obyvateľstva, rozvoj telesnej kultúry, športu a turistiky, ochranu, podporu a rozvoj verejného zdravia, atď. Na základe analýzy súčasnej situácie a predpokladov ďalšieho rozvoja sa navrhuje pre obec Lipová nasledovný strategický cieľ:

„Zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj obce Lipová, po ekonomickej, sociálnej, kultúrnej stránke. Ekonomický, kultúrny a spoločenský rast bude zabezpečený prostredníctvom disponibilného potenciálu nachádzajúceho sa v ľudských, prírodných a ekonomických zdrojoch. Hlavné zameranie ekonomickej činnosti bude obec smerovať do ekologicky nezávadných prevádzok v oblasti ekologickej výroby, lesného hospodárstva, poľnohospodárstva, cestovného ruchu, malej ekologickej výroby, pre ktoré má ideálne rozvojové predpoklady. Zabezpečiť ochranu životného prostredia (vodné toky - Malá Nitra, vodné plochy, lesy, ...) a jeho zveľaďovanie hlavne v podobe rozvoja a kultivácie oddychových zón v obci, obnovy kultúrno historických pamiatok a športovo – rekreačných areálov a cykloturistických trás.“

Formulácia strategického cieľa vychádza z predpokladu, že budú vytvorené podmienky pre stabilizáciu, rozvoj a adaptáciu ekonomicky aktívnych a výkonných subjektov. Zvyšovanie výkonnosti hospodárstva na udržateľnej úrovni v dlhodobom horizonte a rast jeho konkurencieschopnosti je považované za prioritu. Zároveň však musia byť vytvorené také podmienky, aby sa nezvyšovali výdavky verejných prostriedkov, ale aby nastala ich konsolidácia za účelom podpory nových rozvojových projektov. Navrhovaná stratégia vychádza zo strategických prístupov v rámci regionálneho rozvoja, ktoré sú postavené na:

- aktivizácii nedostatočne využívaného potenciálu a podpore hospodárskeho rozvoja obce a okolia,
- rozšírení a zvýšení podielu aktivít na úrovni partnerstva,
- aktivizácii nástrojov riadenia verejných výdavkov za účelom ich zníženia.

Súbežne je však potrebné venovať pozornosť aj rozvíjaniu ľudských zdrojov. Hlavným zámerom stratégie v tejto oblasti je zapojenie viacerých subjektov a postup riešenia danej problematiky v rámci partnerstva. V oblasti vybavenia územia dopravnou infraštruktúrou sa stratégia orientuje hlavne na vybudovanie prepojenia regiónu tak, aby bola zabezpečená napojenosť na dopravné koridory v dostatočnom čase a kvalite. Okrem zlepšenia dopravnej obslužnosti sa pozornosť venuje aj rozvoju informačnej spoločnosti. Stratégia v oblasti životného prostredia je zameraná na zlepšenie situácie zavádzaním nových ekologických metód výroby energie, novým prístupom občanov k ochrane životného prostredia. Stratégia je založená na eliminácii kľúčových disparít, ktoré sú bariérou rozvoja a na využití pozitívnych výhod, ktoré poskytujú príležitosti pre dlhodobý rast. To je možné uskutočniť len na úrovni partnerstva spoluprácou verejného a súkromného sektora a integrovaným prístupom k riešeniu ekonomických, sociálnych a environmentálnych aspektov. Na dosiahnutie strategického cieľa budú podporovať globálne ciele podľa jednotlivých kľúčových odvetví. Uvedené ciele plne korešpondujú s hlavnými cieľmi definovanými v PHRSR Nitrianskeho samosprávneho kraja a podporujú jeho naplnenie.

FORMULÁCIA A NÁVRH STRATÉGIE

Strategický plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce pre uvažované obdobie predstavuje rozsiahly komplex analýz a opatrení. V každom období niektoré opatrenia podmieňujú realizovanie iných. Niektoré sa musia považovať za dôležitejšie pre havarijný stav predmetnej veci, niektoré sú ešte prednostnejšie z hľadiska potrieb a záujmu tej alebo onej skupiny obyvateľov. Limitujúci faktor – dostatok finančných prostriedkov nemôže byť dôvodom pre neurčenie strategického cieľa. Už tým že je definovaný napomôže smerovaniu rozvoja. Spracovatelia, vychádzajúc z prieskumu a analýzy existujúceho stavu, pri zachovaní princípov všeobecného konsenzu a vzájomnej vyváženosti, považujú za prioritné rozvojové oblasti (Osi) nasledovné (vychádzajúce z princípov programového rozpočtovania, prenesených a originálnych kompetencií obce definovaných zákonom č. 416/2001 Z. z., ekonomickou a funkčnou klasifikáciou (COFOG) a cieľov podpory regionálneho rozvoja v zmysle zákona č. 309/2014 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja): Pre obec Lipová je nevyhnutné, aby v súlade s celoeurópskou stratégiou do roku 2030 naplnila kľúčové ciele:

Pre programové obdobie 2021 – 2027 sa stanovilo päť osobitných cieľov politiky súdržnosti EÚ:

1. Inteligentnejšia Európa
2. Ekologickejšia, nízkouhlíková Európa
3. Prepojenejšia Európa
4. Sociálnejšia Európa
5. Európa bližšie k občanom

Pri realizácii stratégie bude zároveň kladený dôraz na rešpektovanie princípov udržateľného rozvoja a podporu synergie medzi ekonomickým, sociálnym a environmentálnym prostredím. Pri formulácii stratégie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Lipová na roky 2025 - 2034 boli zohľadnené priority Slovenskej republiky formulované v dokumente Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021 - 2027. Udržateľný rozvoj sa chápe v kontexte rozvoja sídelného prostredia obce Lipová. Vo vytvorení systému ktorý by priebežne vyhodnocoval kvalitu sídelného prostredia, identifikoval jeho narušenia a inicioval ich nápravu. Významným faktorom zabezpečenia a zlepšenia kvality sídelného prostredia budú aj dopravné projekty vytvárajúce predpoklady inteligentného a inkluzívneho rastu. Udržateľný rast sa zakladá na: ochrane životného prostredia, znížení emisií a zachovaní biologickej rozmanitosti; zavedení efektívnych inteligentných rozvodov elektrickej energie využívajúcich informačné a telekomunikačné technológie; využívaní sietí pokrývajúcich celú EÚ s cieľom poskytnúť podnikom (hlavne malým výrobným spoločnostiam) ďalšiu konkurenčnú výhodu; zlepšení podnikateľského prostredia, a to najmä pre MSP; dobre informovaných spotrebiteľoch. Inkluzívny rast predstavuje rast založený na efektívnom využívaní vnútorných zdrojov regiónu: ľudských, prírodných, kapitálových. Významným faktorom inkluzívneho rastu je spokojnosť obyvateľov a ich ochota podieľať sa na ňom. Úzko s tým súvisí rozvoj športu, voľnočasových aktivít, aktívneho trávenia voľného času, relaxu, zábavy, kultúry, umenia. Sú to aktivity, ktoré podporujú kreativnosť a ktoré by boli zohľadňovali potreby všetkých vekových kategórií a boli im súčasne dostupné.

„Zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj obce Lipová, po ekonomickej, sociálnej, kultúrnej stránke. Ekonomický, kultúrny a spoločenský rast bude zabezpečený prostredníctvom disponibilného potenciálu nachádzajúceho sa v ľudských, prírodných a ekonomických zdrojoch. Hlavné zameranie ekonomickej činnosti bude obec smerovať do ekologicky nezávadných prevádzok v oblasti výroby, poľnohospodárstva, cestovníctva, potravinárstva, malej ekologickej výroby, pre ktoré má ideálne rozvojové predpoklady. Zabezpečiť ochranu životného prostredia (Natura 2000, ...) a jeho zveľadovanie hlavne v podobe rozvoja a kultivácie oddychových zón v obci, obnovy kultúrne historických pamiatok a športovo – rekreačných areálov a cykloturistických trás.“

Prioritná os. PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.
Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu a poľnohospodárstva.
Podprogram 1.3. Podpora inovačných aktivít v podnikoch.
Podprogram 1.4. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Prioritná os. PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Podprogram 2.1. Komunikácie
Podprogram 2.2. Doprava

Prioritná os. PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Prioritná os. PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Prioritná os. PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo
Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami
Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia
Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia

Prioritná os. PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Podprogram 6.1. Sociálne služby
Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby
Podprogram 6.3. Služby zamestnanosti

Prioritná os. PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Podprogram 7.1. Vzdelávanie
Podprogram 7.2. Šport

Prioritná os. PROGRAM 8. KULTÚRA

Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra
Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie
Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry

Prioritná os. PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Podprogram 9.1. Propagácia obce
Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.
Podprogram 9.3. Cestovný ruch.

Prioritná os. PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Podprogram 10.1. Administratíva
Podprogram 10.2. Bezpečnosť

Prioritná os. PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.
Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.

PO 1. Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Priority v oblasti rozvoja hospodárstva a vedecko-technického rozvoja spadajú predovšetkým do vytvárania pozitívnych predpokladov na rozvoj podnikateľských aktivít. Ide o vymedzenie priemyselných zón v obci, príprava pozemkov a zabezpečenie technickej infraštruktúry.

Podprogram 1.1.

Cieľ 1.1
Opatrenie 1.1.1
Opatrenie 1.1.2

Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.

Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany obce.
Zakladanie a revitalizácia malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce.
Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v obci.

Podprogram 1.2.

Cieľ 1.2
Opatrenie 1.2.1

Podpora tradičných odvetví priemyslu, hospodárstva a poľnohospodárstva.

Zabezpečiť rozvoj tradičných odvetví v obci.
Podpora tradičných odvetví.

Podprogram 1.3.

Cieľ 1.3
Opatrenie 1.3.1

Podpora inovačných aktivít v podnikoch.

Vytvorenie podmienok na rozvoj inovačných aktivít v súkromných podnikoch.
Zavádzanie nových technológií do súčasných výrobných prevádzok.

Podprogram 1.4.

Cieľ 1.4
Opatrenie 1.4.1

Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.
Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.

PO 2. Doprava a komunikácie

Výstavba a údržba miestnych komunikácií v správe obce ako aj riešenie technického stavu štátnych komunikácií v správe vyššieho územného celku. Zabezpečiť pravidelné a vyhovujúce spojenie obyvateľov obce s regionálnymi centrami prostredníctvom verejnej dopravy.

Podprogram 2.1.

Cieľ 2.1
Opatrenie 2.1.1
Opatrenie 2.1.2
Opatrenie 2.1.3
Opatrenie 2.1.4
Opatrenie 2.1.5
Opatrenie 2.1.6

Komunikácie

Zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu miestnych a štátnych komunikácií.
Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci.
Výstavba a rekonštrukcia štátnych komunikácií v obci.
Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu.
Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry.
Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách.
Rekonštrukcia/výstavba mostov a lávok.

Podprogram 2.2.

Cieľ 2.2
Opatrenie 2.2.1

Doprava

Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.
Riešenie zastávok SAD ako prvkov drobnej architektúry (prístrešky, lavičky, sedenia, informačné tabule, smetné koše, zeleň,...).

PO 3. Technická infraštruktúra

Rozvoj a udržiavanie technickej infraštruktúry je nevyhnutné z hľadiska prílevu investícií v oblasti priemyslu a rozvoja cestovného ruchu, ako aj udržania požadovanej životnej úrovne obyvateľstva. Ide hlavne o zabezpečenie infraštruktúry do oblastí, ktoré sú potenciálne najvhodnejšie na rozvoj obce.

Cieľ 3

Opatrenie 3.1
Opatrenie 3.2
Opatrenie 3.3
Opatrenie 3.4
Opatrenie 3.5
Opatrenie 3.6

Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.

Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV.

Rozšírenie verejného osvetlenia.

Revitalizácia pietnych miest v obci.

Zásobovanie pitnou vodou.

Zvýšenie kapacity elektrickej a plynovej rozvodnej siete.

Zníženie energetickej náročnosti budov.

PO 4. Odpadové hospodárstvo

Rozvoj a výstavba infraštruktúry odpadového hospodárstva. Údržba kanalizačnej siete, výstavba a prevádzka zberného dvora pre separovaný zber ako aj obecného kompostoviska.

Cieľ 4

Opatrenie 4.1

Opatrenie 4.2
Opatrenie 4.3
Opatrenie 4.4
Opatrenie 4.5

Opatrenie 4.6
Opatrenie 4.7

Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom

V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textílií, kovového odpadu, viacvrstvových obalov nebezpečných odpadov.

Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci.

Rekultivácia čiernych skládok.

Zberný dvor a obecné kompostovisko.

Vybudovanie prístreškov a ohrád pre umiestňovanie domového odpadu, umiestnenie malých smetných košov vo verejných komunikačných priestoroch.

Výstavba zariadení na odvádzanie odpadových vôd.

Výstavba dažďovej kanalizačnej siete.

PO 5. Životné prostredie

Trvalo udržiavané životné prostredie je významným ukazovateľom kvality života. Dlhodobé udržiavanie, ale aj skvalitňovanie prírodného prostredia, je spoločným cieľom všetkých obyvateľov obce. Monitorovaná kvalita vody a ovzdušia. Optimalizácia nakladania s odpadmi. Informovanosť obyvateľov o životnom prostredí. Propagácia chránených území.

Podprogram 5.1.

Cieľ 5.1

Opatrenie 5.1.1

Informovanosť a poradenstvo

Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva

Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.

Podprogram 5.2.

Cieľ 5.2

Opatrenie 5.2.1

Opatrenie 5.2.2

Opatrenie 5.2.3

Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami

Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.

Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.

Revitalizácia protipovodňových opatrení.

Revitalizácia a úprava koryt vodných tokov.

Podprogram 5.3.

Cieľ 5.3

Opatrenie 5.3..1

Ochrana ovzdušia

Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území obce.

Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.

Podprogram 5.4.

Cieľ 5.4

Opatrenie 5.4.1

Opatrenie 5.4.2

Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia

Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.

Realizácia protieróznych opatrení.

Výstavba a revitalizácia oddychových zón v obci.

PO 6. Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Pokračujúci trend rastu podielu seniorov na počte obyvateľov musí byť sprevádzaný podmienkami, ktoré umožnia dôstojnejšie prežitie zvyšku života. Veková skladba obyvateľov je sprevádzaná väčším výskytom špecifických chorôb.

Podprogram 6.1.

Cieľ 6.1

Opatrenie 6.1.1

Opatrenie 6.1.2

Opatrenie 6.1.3

Sociálne služby

Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.

Obyvatelia v dôchodkovom veku.

Mladé rodiny s deťmi.

Marginalizované skupiny.

Podprogram 6.2.

Cieľ 6.2

Opatrenie 6.2.1

Opatrenie 6.2.2

Zdravotnícke služby

Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.

Podpora poradenskej činnosti.

Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre deti a dospelých občanov.

Podprogram 6.3.

Cieľ 6.3

Opatrenie 6.3.1

Opatrenie 6.3.2

Opatrenie 6.3.3

Služby zamestnanosti

Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov obce.

Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.

Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a vypracovávanie individuálnych akčných plánov a rozvoj celoživotného poradenstva.

Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.

PO 7. Školstvo a šport

Údržba a rozvoj predškolského vzdelávania a základného vzdelávania v obci. Údržba a skvalitnenie športovej infraštruktúry.

Podprogram 7.1.

Cieľ 7.1

Opatrenie 7.1.1

Opatrenie 7.1.2

Opatrenie 7.1.3

Opatrenie 7.1.4

Opatrenie 7.1.5

Vzdelávanie

Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.

Obnova, rozšírenie a modernizácia zariadení predškolskej výchovy.

Obnova, rozšírenie a modernizácia zariadení povinnej školskej dochádzky.

Podpora záujmovej činnosti.

Rekonštrukcia a modernizácia stravovacích zariadení vzdelávacích inštitúcií.

Školská športová infraštruktúra.

Podprogram 7.2.

Cieľ 7.2.

Opatrenie 7.2.1

Opatrenie 7.2.2

Šport

Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.

Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.

Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, krúžky.

PO 8. Kultúra

Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektami ale aj miestnymi kultúrnymi spolkami. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je prvoradá povinnosť obce. Priebežná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž obce, a tým aj na cestovný ruch. Kultúrne tradície budú šírené aj prostredníctvom cezhraničnej spolupráce.

Podprogram 8.1.

Cieľ 8.1

Opatrenie 8.1.1

Opatrenie 8.1.2

Opatrenie 8.1.3

Kultúrna infraštruktúra

Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.

Výstavba a revitalizácia multifunkčného kultúrneho zariadenia.

Rekonštrukcia kultúrnych pamiatok.

Podpora kultúrnych podujatí v obci.

Podprogram 8.2.

Cieľ 8.2

Opatrenie 8.2.1

Organizačné zabezpečenie

Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v obci.

Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.

Podprogram 8.3.

Cieľ 8.3

Opatrenie 8.3.1

Opatrenie 8.3.2

Propagácia v oblasti kultúry

Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.

Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie obce v multimediálnej forme.

Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky obce.

PO 9. Propagácia a cestovný ruch

V rámci rozvoja cestovného ruchu je potrebné spracovať koncepciu regionálnej spolupráce s okolitými turistickými lokalitami a domácimi a zahraničnými cestovnými kancelárkami. Nevyhnutnou je taktiež propagácia obce a to najmä prostredníctvom www - stránky. Potrebné je sústrediť sa na propagáciu hlavne podujatí, atď..

Podprogram 9.1.

Cieľ 9.1

Opatrenie 9.1.1

Opatrenie 9.1.2

Propagácia obce

Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.

Aktualizácia www stránky obce.

Podpora budovania informačných tabúlí v obci.

Podprogram 9.2.

Cieľ 9.2

Opatrenie 9.2.1

Rekreačno - relaxačné zázemie obce.

Budovanie relaxačno – rekreačného zázemia obce.

Podpora vytvárania nových atraktivít v obce.

Podprogram 9.3.

Cieľ 9.3

Opatrenie 9.3.1

Opatrenie 9.3.2

Cestovný ruch.

Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.

Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.

Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.

PO 10. Administratíva a bezpečnosť

V rámci administratívneho zabezpečenia chodu samosprávy vytvárať vhodné podmienky na efektívny chod úradu. Vytvoriť vhodné pracovné prostredie a technické zabezpečenie.

Podprogram 10.1.

Cieľ 10.1

Opatrenie 10.1.1

Administratíva

Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci

Modernizácia Obecného úradu.

Podprogram 10.2.

Cieľ 10.2

Opatrenie 10.2.1

Bezpečnosť

Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

Bezpečnosť.

PO 11. Informatizácia obce

Zabezpečenie technických podmienok pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožniť obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvoriť vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-gov, e-vote, e-services, ...). Umožniť obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.

Podprogram 11.1.

Cieľ 11.1

Opatrenie 11.1.1

Opatrenie 11.1.2

Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.

Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.

Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.

Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.

Podprogram 11.2.

Cieľ 11.2

Opatrenie 11.2.1

Počítačová gramotnosť.

Zvyšovanie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.

Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.

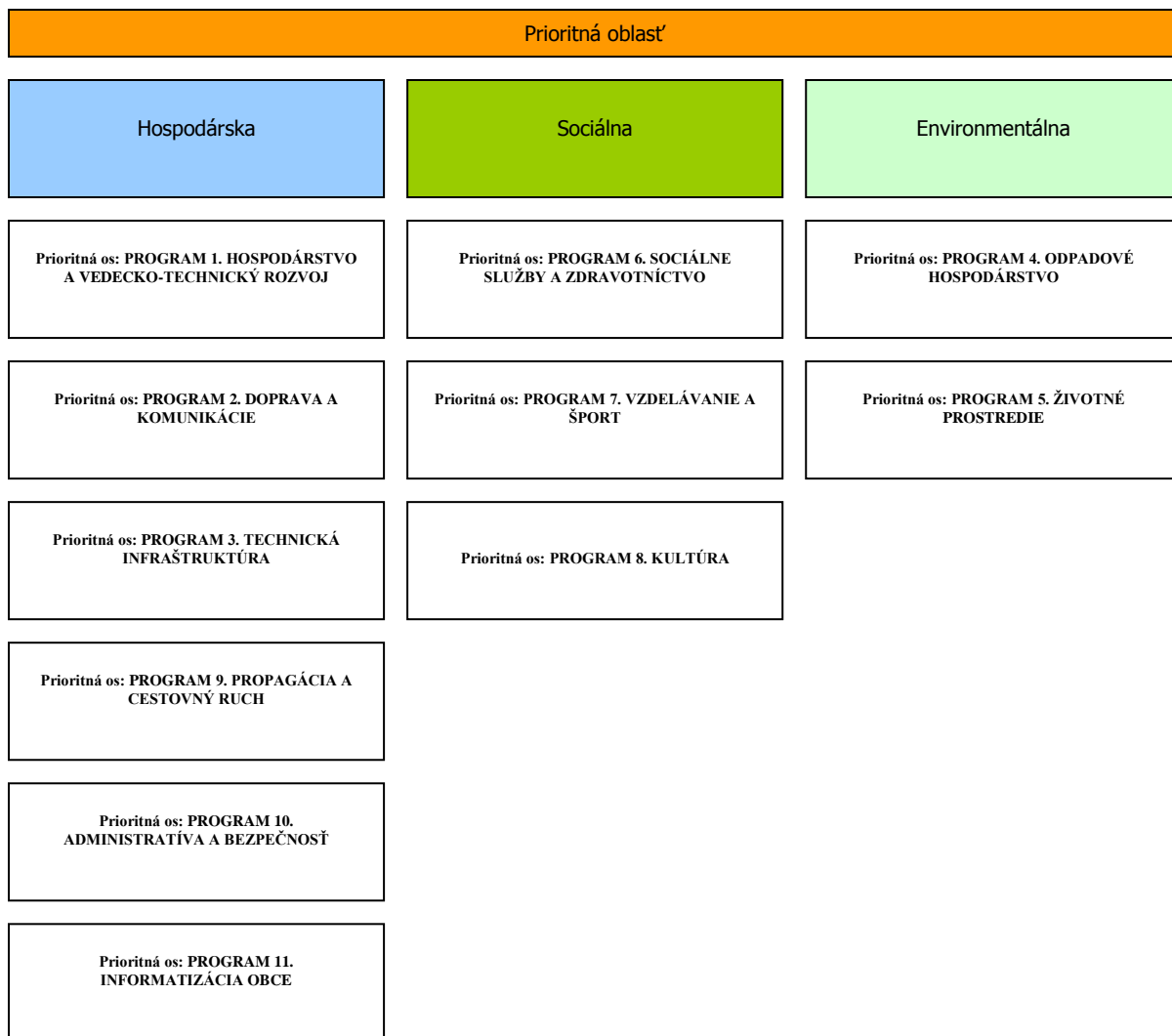
Opatrenie 11.2.2
Opatrenie 11.2.3

Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce.
Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.

Uvedené prioritné osi – programy je možné rozčleniť z hľadiska funkcie medzi 3 základné prioritné oblasti. Hospodárska v sebe zahŕňa oblasti, ktoré vytvárajú predpoklady na rozvoj a fungovanie verejného a súkromného sektora – základná technická infraštruktúra spadajúca do odvetví technickej infraštruktúry a odvetví spoločenských potrieb. Oblasť zahŕňa podnikateľské prostredie ako aj cestovný ruch.

Sociálna oblasť zahŕňa odvetvia rozvoja človeka – všetky súčasti verejného sektora, ktoré majú priamy vplyv na rozvoj a kultiváciu fyzickej a duševnej stránky ľudských zdrojov v obci.

Environmentálna oblasť zahŕňa problematiku zneškodňovania odpadov, ako aj starostlivosť a ochranu jednotlivých zložiek životného prostredia.

4. Obsah (osnova).

1 ÚVOD

ANALYTICKÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE LIPOVÁ

2 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE

2.1. HISTÓRIA OBCE

2.2. PRÍRODNÉ POMERY

2.3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

2.4. DOPRAVA

2.5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

2.6. OBYVATEĽSTVO

2.7. VZDELANIE A ZAMESTNANOSŤ

2.8. BYVANIE

2.9. PODNIKATEĽSKÉ SUBJEKTY A INŠTITÚCIE

2.10. ŠKOLSTVO A VZDELANIE

2.11. SOCIÁLNA SFÉRA

2.12. ZDRAVOTNÍCTVO

2.13. ŠPORT

2.14. KULTÚRA

2.15. UBYTOVACIE ZARIADENIA

2.16. STRAVOVACIE A REŠTAURAČNÉ SLUŽBY

2.17. CESTOVNÝ RUCH

2.18. REKAPITULÁCIA ROZPOČTU OBCE

2.19. SAMOSPRÁVA

2.20. BEZPEČNOSŤ

2.21. IDENTIFIKÁCIA HLAVNÝCH VONKAJŠÍCH FAKTOROV ROZVOJA ÚZEMIA A ANALÝZA VPLYVU VONKAJŠIEHO PROSTREDIA NA VÝVOJ SITUÁCIE V ÚZEMÍ

2.22. EX-POST HODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PHSR

3 SWOT ANALÝZY

3.1 HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

3.2 DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

3.3 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

3.4 ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

3.5 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

3.6 SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO

3.7 ŠKOLSTVO A ŠPORT

3.8 KULTÚRA

3.9 PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

3.10 ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

3.11 INFORMATIZÁCIA OBCE

3.12. PROBLÉMOVÁ ANALÝZA – HLAVNÉ ODVETVOVÉ DISPARITY A VYMEDZENIE CIEĽOVÝCH SKUPÍN SO SÚSTREDENOU PODPOROU OBCE LIPOVÁ

STRATEGICKÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE LIPOVÁ

4 VÍZIA A POSLANIE OBCE LIPOVÁ

5 FORMULÁCIA A NÁVRH STRATÉGIE

PROGRAMOVÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE LIPOVÁ

5.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

5.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

5.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

5.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

5.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

5.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

5.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

5.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

5.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

5.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

5.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

6 MERATEĽNÉ INDIKÁTORY

6.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

6.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

6.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

6.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

6.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

6.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

6.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

6.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

6.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

6.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

6.11. PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

REALIZAČNÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE LIPOVÁ7

INŠTITUCIONÁLNE A ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PHRSR OBCE LIPOVÁ

7.1 SYSTÉM MONITOROVANIA A HODNOTENIA PLNENIA PHRSR

7.2 KOMUNIKAČNÝ PLÁN

8 AKČNÝ PLÁN

- 8.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ
- 8.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE
- 8.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA
- 8.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO
- 8.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE
- 8.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO
- 8.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT
- 8.8 PROGRAM 8. KULTÚRA
- 8.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH
- 8.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ
- 8.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

FINANČNÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE LIPOVÁ

- 9 FINANČNÝ PLÁN PROGRAMU
- 9.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ
- 9.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE
- 9.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA
- 9.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO
- 9.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE
- 9.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO
- 9.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT
- 9.8 PROGRAM 8. KULTÚRA
- 9.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH
- 9.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ
- 9.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE
- 10 ZÁVER
- 11 POUŽITÁ LITERATÚRA

5. Uvažované variantné riešenia zohľadňujúce ciele a geografický rozmer strategického dokumentu.

Vzhľadom na charakter tohto strategického dokumentu, ako aj vzhľadom k procesu jeho spracovania, ktorý bol založený na princípe partnerstva, je PHRSR spracovaný v jednom variante ako výsledok dohody jednotlivých členov partnerstva pri zapracovaní prevažnej väčšiny vzniknutých pripomienok.

6. Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania.

Formulár č. Ú 2 - Zámer spracovania PHRSR

Zámer spracovania PHRSR	
Názov dokumentu	- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Lipová na roky 2025 - 2034
Forma spracovania	- pracovníkmi samosprávy, - s pomocou externých odborníkov (spolupráca),
Riadenie procesu spracovania	- pracovné skupiny boli zložené z vedenia obce, zamestnancov OcÚ, poslancov OcZ a komisií, - spracovania PHRSR sa zúčastnili aj RO organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti obce, - súčasťou prieskumu boli aj mimovládne organizácie a podnikateľské subjekty v obci, - zapojenie verejnosti a komunikácia s verejnosťou: zapojenie prostredníctvom dotazníkového prieskumu, informovanie prebiehalo formou webovej stránky obce, stránky obce na sociálnej sieti FB, prostredníctvom zasadnutí OcZ.
Obdobie spracovania	- PHRSR bol spracovaný v priebehu roka 2023 - harmonogram spracovania je uvedený v nasledujúcej tabuľke.
Financovanie spracovania	- náklady na vlastné spracovanie boli financované z rozpočtu obce KZ 41.

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012

Formulár č. Ú 3 - Harmonogram spracovania PHRSR

Harmonogram spracovania PHRSR												
	2024											
Termín	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Úvod												
Analytická časť												
Strategická časť												
Programová časť												
Realizačná časť												
Finančná časť												
Záver												

	2025											
Termín	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Finančná časť												
Záver												

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012

7. Vzťah k iným strategickým dokumentom.

Program sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce Lipová je súčasťou sústavy základných dokumentov podpory regionálneho rozvoja v Slovenskej republike. Táto sústava je členená na strategické a programové dokumenty vypracované na úrovni štátu, sektorov, samosprávnych krajov, regiónov a obcí a programové dokumenty Európskej únie (pre využitie zdrojov zo štrukturálnych fondov).

Východiskové podklady:

Podpora regionálneho rozvoja sa uskutočňuje v súlade s programovaním na základe:

Miestnej úrovne

- **Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce**, ktorý je strednodobý programový dokument spracovaný na úrovni obce.
- **Viacročný rozpočet**
- **Územný plán obce, Zmeny a doplnky**

Národnej úrovne prostredníctvom dokumentov

- Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021 – 2027 (ďalej aj „PD SR“) je základný strategický dokument s celoštátnym dosahom, ktorý vypracuje Slovenská republika (ďalej len „SR“) za účasti partnerov a ktorým sa stanoví stratégia, priority a opatrenia pre účinné a efektívne využívanie prostriedkov z fondov politiky súdržnosti Európskej únie (ďalej len „EÚ“) na programové obdobie 2021 – 2027. PD SR uzatvorí Slovenská republika s Európskou komisiou (ďalej aj „EK“).
- Národný program reforiem Slovenskej republiky (2018, 2019, 2020)
- Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2020 – 2024
- Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 (2017)
- Konceptia územného rozvoja Slovenska 2001 – v znení KURS 2011 – zmeny a doplnky č. 1 KURS 2001
- Národný infraštruktúrny plán Slovenskej republiky na roky 2018 – 2030, (2017) 11
- Zelenšie Slovensko – Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 (Envirostratégia 2030)
- Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030 (2016)
- Akčný plán rozvoja elektromobility v Slovenskej republike (2019)
- Národná stratégia cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike (2015)
- Stratégia rozvoja cestovného ruchu do roku 2020 (2013)
- Aktualizovaná národná stratégia ochrany biodiverzity do roku 2020 (2014)
- Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy – aktualizácia (2018)
- Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja (2001)
- Konceptia ochrany prírody a krajiny do roku 2030 (2019)
- Konceptia implementácie Agendy 2030 v medzinárodnom prostredí (2017)
- Aktualizácia Národného programu podpory zdravia v Slovenskej republike (2014)
- Konceptia Štátnej politiky zdravia Slovenskej republiky (2008)
- Akčný plán pre životné prostredie a zdravie obyvateľov Slovenskej republiky V. (2019)
- Strategický rámec v oblasti starostlivosti o zdravie pre roky 2014 až 2030 (2013)
- Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021 – 2030
- Dokumenty/stratégie/plány SR vzťahujúce sa k plneniu jednotlivých kritérií základných podmienok

Nadnárodnej úrovne

- K programovým dokumentom Európskej únie pre využitie štrukturálnych fondov patria:
- Zmluva o fungovaní Európskej únie
- Rámcový dohovor OSN o zmene klímy (1994)
- Kjótsky protokol k Rámcovému dohovoru OSN o zmene klímy (1997)
- Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj
- Ciele politiky EÚ v programovom období 2021 – 2027
- Rámcový dohovor o ochrane a trvalo udržateľnom rozvoji Karpát (2003)
- Stratégia EÚ pre Dunajský región
- Revízia Akčného plánu Stratégie EÚ pre dunajský región (júl 2019)
- BIELA KNIHA: Plán jednotného európskeho dopravného priestoru – vytvorenie konkurencieschopného dopravného systému účinne využívajúceho zdroj, COM(2011) 144 v konečnom znení
- Európska zelená dohoda (European Green Deal) publikovaná v decembri 2019, ktorá stanovuje plán opatrení s cieľom prechodu na plne klimaticky neutrálne hospodárstvo EÚ
- Európa 2020 Stratégia pre inteligentný a udržateľný rast podporujúci začlenenie,
- COM(2010) 2020 v konečnom znení
- Európska stratégia pre nízkoemisnú mobilitu (COM(2016) 501 z 20. 7. 2016)
- Plán prechodu na konkurencieschopné nízkouhlíkové hospodárstvo do roku 2050,
- COM(2011) 112 v konečnom znení
- Energetický plán do roku 2050 COM(2011) 885 v konečnom znení
- Nástroj na prepájanie Európy v oblasti dekarbonizácie hospodárstva a podpory využívania čistej energie
- Horizont Európa (2021 – 2027)
- LIFE (oblasť ochrany biodiverzity, prechodu na obehové hospodárstvo, adaptácie na zmenu klímy a podpory obnoviteľných zdrojov energie)
- Erasmus (oblasť rozvoja vzdelávania a odbornej prípravy zameraného na inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie)
- Program pre sociálnu zmenu a inovácie v oblasti zamestnanosti a sociálneho začleňovania
- Európsky pilier sociálnych práv (2017)

Jednotlivé strategické dokumenty sú vypracovávané vo vzájomnej nadväznosti a postupnosti.

8. Orgán kompetentný na jeho prijatie.

Obecné zastupiteľstvo obce Lipová

9. Druh schvaľovacieho dokumentu (napr. uznesenie Národnej rady Slovenskej republiky, uznesenie vlády Slovenskej republiky, nariadenie).

Uznesenie Obecného zastupiteľstva obce **Lipová o schválení aktualizácie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Lipová na programovacie obdobie 2025 - 2034**

III. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch strategického dokumentu na životné prostredie vrátane zdravia

1. Požiadavky na vstupy.

Vstupmi strategického dokumentu sú príslušné právne predpisy v oblasti ochrany prírody a tvorby krajiny, ochrany životného prostredia a ochrany zdravia obyvateľstva a zhodnotenie všetkých dostupných relevantných údajov o danom území, a to z materiálov použitých pri vypracovaní strategického dokumentu.

Vstupy pre PHRSR predstavujú aj finančné prostriedky z Európskeho fondu regionálneho rozvoja. Na realizáciu programu bude potrebné zabezpečiť aj spolufinancovanie z prostriedkov štátneho rozpočtu a rozpočtu samotnej obce.

Pri procese spracovania strategického dokumentu boli premietnuté a zohľadnené predstavy, potreby a požiadavky jednotlivých zainteresovaných skupín ako sú obyvatelia, rozpočtové a príspevkové organizácie zriadené v rámci pôsobnosti obce, mimovládne organizácie, záujmové skupiny obyvateľov, podnikateľské subjekty, obec a jej jednotlivé orgány: poslanci OcZ, starostka.

2. Údaje o výstupoch.

Výstupom implementácie PHRSR bude súbor aktivít, zameraných na posilnenie a skvalitnenie ekonomických, sociálnych a environmentálnych podmienok obce Lipová, vyplývajúcich z realizácie jednotlivých opatrení. Tieto aktivity prispievajú nielen ku skvalitneniu infraštruktúry, posilneniu ekonomickej bázy, zvýšeniu konkurencieschopnosti, ale aj k efektívnemu a racionálnemu využívaniu prírodných zdrojov, k ochrane a tvorbe životného prostredia, a tiež k zmierneniu mikroklimatických zmien. Výstupy a výsledky implementácie PHRSR budú hodnotené v rámci sledovania hodnôt merateľných ukazovateľov.

3. Údaje o priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie.

Podpora projektov je zameraná na zlepšenie kvality života v obci s dôrazom na životné prostredie:

- zvýšenie energetickej efektívnosti budov,
- zvýšenie dostupnosti zdrojov podzemných vôd pre zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou,
- zlepšenie environmentálnych aspektov v obci prostredníctvom budovania prvkov zelenej infraštruktúry a adaptáciou urbanizovaného prostredia na zmeny klímy, ako aj zavádzaním systémových prvkov znižovania znečistenia ovzdušia a hluku,
- údržba a dostavba kanalizačnej siete so systémom čistenia splaškových odpadových vôd,
- zlepšenie systémov nakladania s odpadmi s ohľadom na ich druhotné využívanie.

Treba očakávať najmä pozitívne priame aj nepriame vplyvy na životné prostredie. Niektoré konkrétne aktivity môžu podliehať samostatnému posudzovaniu v zmysle zákona č. 180/2013 Z. z. v platnom znení, v procese ktorého budú navrhnuté opatrenia na elimináciu, resp. minimalizáciu negatívnych vplyvov na životné prostredie.

Pri realizácii investičných zámerov, vyplývajúcich z implementácie PHRSR, je určité riziko negatívneho zásahu do životného prostredia, toto však bude eliminované dôsledným posudzovaním zámerov stavieb a činností na životné prostredie podľa zákona č. 180/2013 Z. z. a následnou realizáciou navrhnutých opatrení.

4. Vplyv na zdravotný stav obyvateľstva.

V zásade možno konštatovať, že PHRSR sa dotkne všetkých obyvateľov a návštevníkov obce Lipová. PHRSR obce Lipová je plánovací dokument, ktorý nemá priamy vplyv na zdravie obyvateľov obce. PHRSR vytvára predpoklady pre rozvoj územia, cieľom je získať optimálne urbanistické riešenie územia s doriešením existujúcich územno-technických podmienok a väzieb pre nové plánované využitie. Účelom je teda navrhnuť plnohodnotnú časť obce s vytvorením plôch pre rozvoj bývania a rekreácie. PHRSR rieši problémy v oblasti rozšírenia dopravy a technickej infraštruktúry na základe požiadaviek na novú výstavbu. Význam bude mať doprava z titulu služieb obyvateľstvu obce v oblasti dochádzky do obce za špecifickými službami prevádzok lokalizovaných v obci. Regionálne územné vzťahy v regióne vytvárajú tlak aj na zvýšenie kvality prepojení susediacich obcí. Tento zámer pozitívne zmení kvalitu prepravných vzťahov, čo bude mať pozitívny, odľahčujúci efekt na jestvujúcej komunikačnej sieti, a podporí tak udržateľnosť rozvoja v subtlých priestorových podmienkach sídla. Návrhy sa týkajú tak prietahov ciest I./III. triedy obmedzením tranzitu nákladnej automobilovej dopravy, ako aj z hľadiska pobytu ľudí vo verejnom priestore miestnych ulíc doplnením sústavy cyklistických cestičiek a chodníkov pri hlavných komunikáciách, zmenami kategórií MK na obytné ulice a pripojením obce na regionálne a nadregionálne cyklistické ťahy spojené s krajinnou štruktúrou.

Počet obyvateľov dotknutých vplyvmi navrhovanej činnosti

Nasledujúce tabuľky prezentujú vývoj počtu obyvateľov a predpokladaný vývoj podľa hlavných vekových skupín. Najväčší podiel pripadá na obyvateľov v produktívnom veku, najmenší podiel na obyvateľov v predproduktívnom veku. V skupine v poproduktívnom veku bol zaznamenaný výrazný nárast. Za 11 ročné obdobie vzrástol počet obyvateľov o 140. V skupine v poproduktívnom veku bol

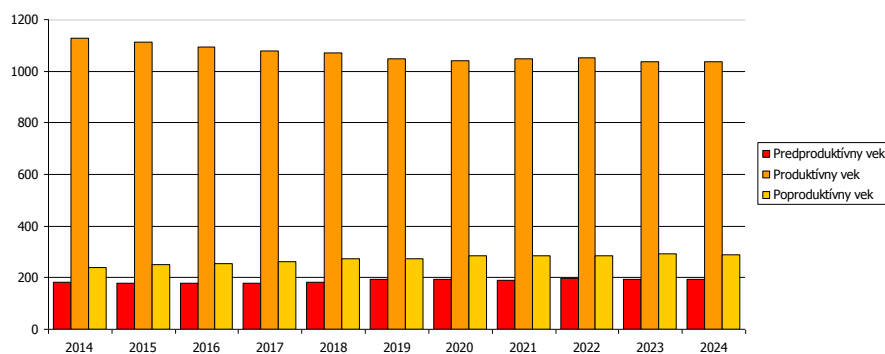
zaznamenaný nárast o 51 obyvateľov. Počet obyvateľov v produktívnom veku zaznamenal pokles o 90.

Obyvateľstvo podľa štruktúry základných vekových skupín

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Predproduktívny vek	182	179	180	178	183	194	193	189	199	195	194
Produktívny vek	1126	1114	1093	1079	1070	1048	1040	1048	1052	1038	1036
Poproduktívny vek	238	249	256	261	272	274	283	283	286	294	289

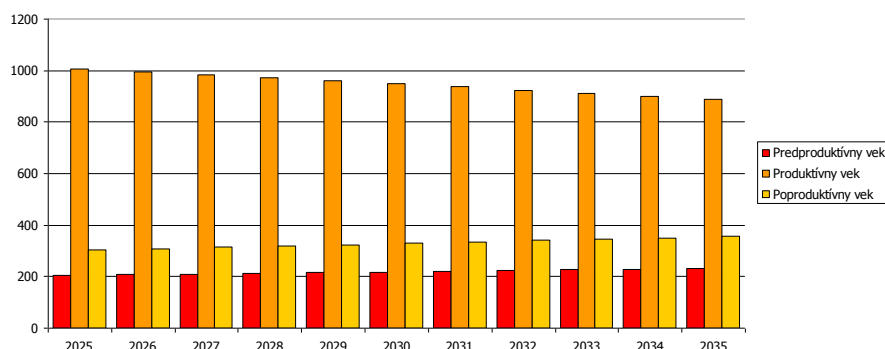
Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2025

Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva v sledovanom období

Ako prezentuje graf, za uvedených 11 rokov došlo k nárastu vo vekových skupinách pred a poproduktívneho veku. Nasledujúca tabuľka prezentuje predpokladaný vývoj v hlavných vekových skupinách do roku 2035.

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľstva do roku 2035

Do roku 2035 sa predpokladá nárast obyvateľov vo vekovej skupine poproduktívneho a predproduktívneho veku. Vo vekovej skupine poproduktívneho veku sa predpokladá nárast o 53 obyvateľov.

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľstva do roku 2035

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Predproduktívny vek	205	207	210	213	215	218	221	223	226	229	231
Produktívny vek	1007	994	983	972	960	948	936	925	913	901	889
Poproduktívny vek	303	308	314	319	324	329	335	340	345	350	356

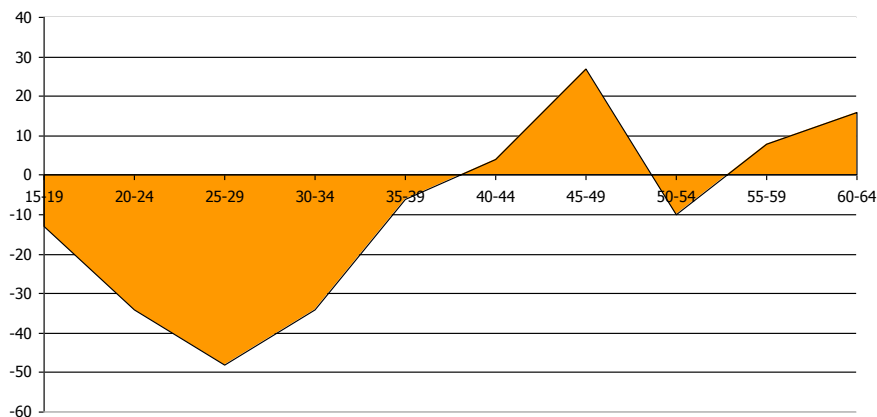
Najviac ekonomicky činného obyvateľstva pripadá na vekovú skupinu od 40 do 44 rokov. Naopak najmenšiu skupinu ekonomicky aktívneho obyvateľstva tvoria obyvatelia od 15 do 19 rokov. Pokles v medzioročnom porovnaní 2014 až 2024 bol zaznamenaný v skupine 15 až 39 rokov a 50 až 54 rokov.

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa štruktúry veku a pohlavia k 2014 a 2024

Vek	2014	2024	rozdiel 2024 -2014
15-19	81	68	-13

20-24	106	72	-34
25-29	125	77	-48
30-34	134	100	-34
35-39	119	113	-6
40-44	130	134	4
45-49	104	131	27
50-54	139	129	-10
55-59	82	90	8
60-64	106	122	16

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2025

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2025

Z ekonomického hľadiska daná štruktúra je vyhovujúca.

Prognózy

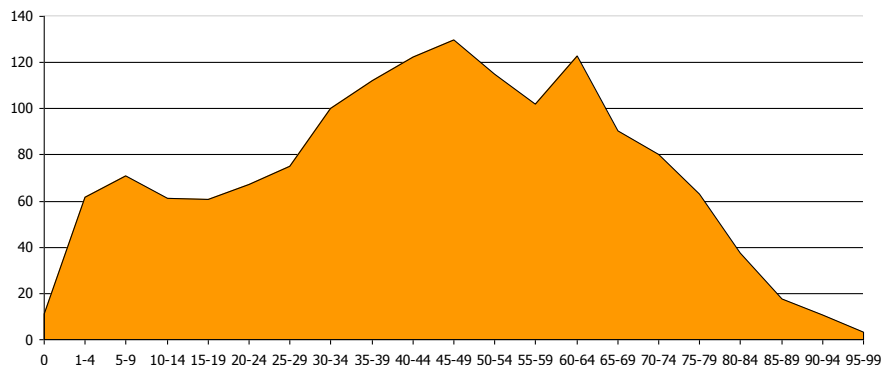
V prípade, že sa doterajší trend zachová, v nasledujúcich 11 rokoch by malo dôjsť k miernemu poklesu počtu obyvateľov hlavne v predproduktívnom a poproduktívnom veku. Do roku 2035 by mal celkový počet obyvateľov klesnúť na 1476 obyvateľov. Vekové skupiny by mali mať rovnomerný vývoj. Intenzívnejší vývoj by mal pokračovať vo vekových skupinách od 15 - 34.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.)

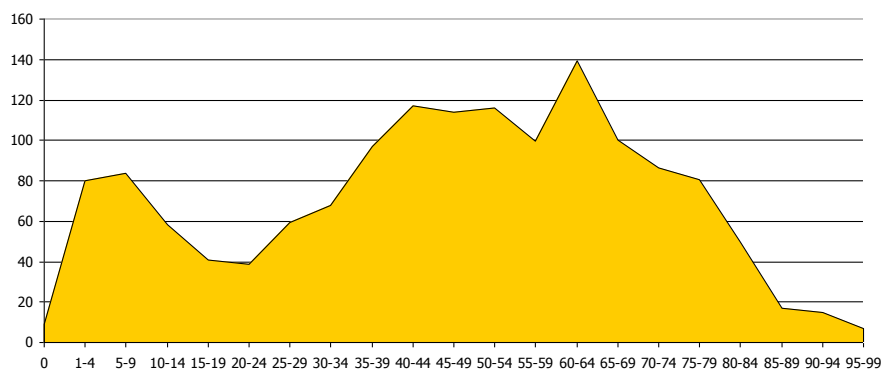
	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Spolu	1515	1510	1506	1504	1499	1496	1492	1488	1484	1480	1476
0	11	11	11	11	10	10	10	10	10	9	9
1-4	62	63	65	67	69	71	73	74	76	78	80
5-9	71	72	73	75	76	77	79	80	81	83	84
10-14	61	61	61	60	60	60	60	59	59	59	58
15-19	61	59	57	55	53	51	49	47	45	43	41
20-24	67	64	62	59	56	53	50	47	44	42	39
25-29	75	73	71	70	69	67	66	64	63	61	60
30-34	100	97	94	90	87	84	81	78	74	71	68
35-39	112	110	109	107	106	104	103	101	100	98	97
40-44	122	122	121	121	120	120	119	119	118	118	117
45-49	130	128	127	126	123	122	120	119	117	116	114
50-54	115	115	115	115	115	115	116	116	116	116	116
55-59	102	102	101	101	101	101	100	100	100	100	99
60-64	123	125	126	128	130	131	133	134	136	138	139
65-69	91	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
70-74	80	81	81	82	83	83	84	84	85	86	86
75-79	63	65	67	68	70	72	74	75	77	79	81
80-84	38	39	40	41	43	44	45	46	48	49	50
85-89	18	18	17	17	17	17	17	17	17	17	17
90-94	11	11	12	12	12	13	13	14	14	15	15

Prognózaná veková štruktúra obyvateľstva

2025

2035

Návrh rozvoja bývania v obci je riešený nasledovnými postupmi :

- a. priebežným skvalitňovaním súčasného bytového fondu** – z vlastnej iniciatívy vlastníkov domov a bytov, využitie rezerv, ktoré predstavuje neobývaný, resp. prechodne obývaný domový a bytový fond v súlade so stanovenými podmienkami,
- b. dostavbou voľných prelúk – funkčné plochy** v rámci súčasnej uličnej rodinnej zástavby na pozemkoch v zastavanom území obce, využitím dopravne prístupných záhrad v zastavanom území obce.
- c. návrhom nových lokalít bytových budov (ktoré nezasahujú do chránených území)**

Na základe zhodnotenia územnotechnických daností navrhuje rozvoj bývania na disponibilných plochách v zastavanom území obce a na nových lokalitách. Žiadne tieto plochy nezasahujú do území so zvýšenou potrebou ochrany.

Sociálne a ekonomické dôsledky a súvislosti

Plánovaný rozvoj obce posilní miestne hospodárstvo a zabezpečí jeho diverzifikáciu aj smerom k nepoľnohospodárskym činnostiam. Aj keď pre výrobu nie sú vymedzené nové plochy, výrobné aktivity sa môžu koncentrovať v existujúcich výrobných areáloch, ktoré majú dostatočné rezervy pre intenzifikáciu. V súvislosti s predpokladom rastu počtu obyvateľov sa navrhuje dobudovanie občianskej vybavenosti a jej koncentrácia v hlavnom uzlovom priestore, definovanom ako centrálna zóna obce. Týmto opatrením sa zabezpečí optimálna pešia dostupnosť zariadení občianskej vybavenosti celoobecného významu pre všetkých obyvateľov. Regulačné podmienky však umožňujú umiestňovať drobné prevádzky obchodu a služieb (do istého rozsahu zastavaných plôch) aj v iných častiach obce. Zvýšenie kvality a spektra sociálnych služieb prinesú návrhy v oblasti nekomerčnej občianskej vybavenosti. Odporúča sa postupne uskutočniť rekonštrukciu a modernizáciu verejných budov.

Pre rozvoj vzdelávania sa navrhuje

Opatrenie 7.1.1 Aktivity	Obnova, rozšírenie a modernizácia zariadení predškolskej výchovy. Vypracovanie technickej dokumentácie. Modernizácia vybavenia materskej školy. Modernizácia vykurovacích zdrojov.
Opatrenie 7.1.2 Aktivity	Obnova, rozšírenie a modernizácia zariadení povinnej školskej dochádzky. Vypracovanie technickej dokumentácie. Dobudovanie modernejších učební pre praktické vyučovanie. Obnova učebných pomôcok, materiálu a náradia. Modernizácia vybavenia ZŠ. Revitalizácia areálu základnej školy (výstavba triedy v prírode, vyvýšených záhonov pre potreby pestovateľských prác, ...). Dostavba hracích prvkov v areáli školskej záhrady. Rekonštrukcia a modernizácia budovy základnej školy. Rekonštrukcia budovy starej školy v časti Ondrochov. Modernizácia vykurovacích zdrojov. Revitalizácia ovocného sadu v areáli ZŠ.
Opatrenie 7.1.3 Aktivity	Podpora záujmovej činnosti. Zriadenie priestorov pre záujmové vzdelávanie.
Opatrenie 7.1.4 Aktivity	Rekonštrukcia a modernizácia stravovacích zariadení vzdelávacích inštitúcií. Spracovanie technickej dokumentácie. Revitalizácia priestorov kuchyne ZŠ a MŠ.
Opatrenie 7.1.5 Aktivity	Školská športová infraštruktúra. Rekonštrukcia a revitalizácia školského športového areálu. Výstavba telocvične pre potreby ZŠ.

V oblasti športu sa navrhuje

Opatrenie 7.2.1 Aktivity	Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry. Spracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia a revitalizácia športového areálu. Výstavba hracích plôch pre doplnkové športy v priestore športového areálu. Výstavba sociálno - prevádzkovej budovy v športovom areáli (šatne, sociálne zariadenia). Obstaranie 9 miestneho vozidla. Rekonštrukcia tribúny. Prekládka 22KV elektrického vzdušného rozvodu v športovom areáli. Výstavba detského dopravného ihriska. Výstavba športovej haly. Výstavba pump trackového ihriska.
Opatrenie 7.2.2 Aktivity	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky. Zabezpečenie priestorového a materiálneho vybavenia.

V oblasti kultúry sa pre obyvateľov navrhuje

Opatrenie 8.1.1 Aktivity	Výstavba a revitalizácia multifunkčného kultúrneho zariadenia. Vypracovanie technickej dokumentácie. Modernizácia vybavenia kultúrneho domu Lipová. Modernizácia zdrojov vykurovania kultúrneho domu Lipová. Rekonštrukcia objektu domu kultúry Ondrochov. Modernizácia zdrojov vykurovania kultúrneho domu Ondrochov.
Opatrenie 8.1.2 Aktivity	Rekonštrukcia kultúrnych pamiatok. Rekonštrukcia objektu kaštieľa a areálu. Rekonštrukcia objektu Obecného múzea. Rekonštrukcia a kultúrnych pamiatok.
Opatrenie 8.1.3 Aktivity	Podpora kultúrnych podujatí v obci. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba amfiteátra.

v sociálnej oblasti sa navrhuje

Opatrenie 6.1.1 Aktivity	Obyvatelia v dôchodkovom veku. Poskytovanie služby SOS hodínok. Poskytovanie terénnej opatrovateľskej služby. Rekonštrukcia objektov zariadenia sociálnych služieb "Lipka". Výstavba komplexného seniorského centra s malometrážnym bývaním, spoločenskou časťou so stravovaním, lekárskou a opatrovateľskou starostlivosťou, športovou časťou a regeneráciou. Realizácia podmienok na poskytovanie denného stravovania dôchodcov. Tvorba podmienok na donášku stravy do bytov, pranie, atď.. Výstavba denného stacionára.
-----------------------------	---

Opatrenie 6.1.2
Aktivity

Mladé rodiny s deťmi.
Podpora mladých rodín s deťmi.
Výstavba komunitného centra.
Výstavba nájomných bytov 4 x 6 b.j.

Počíta sa tiež s revitalizáciou verejných priestranstiev nielen v centrálnej zóne obce, s výsadbou zelene a s výstavbou rozptylových plôch a chodníkov, doplnením detských atrakcií. Kultivované a príjemné prostredie by malo motivovať obyvateľov k zodpovednejšiemu prístupu k verejným priestranstvám a k zdravému patriotizmu. Rozšírenie športového areálu a vytvorenie ďalších možností pre oddychové a voľnočasové aktivity obyvateľov, rekreáciu v krajine, bude mať pozitívne sociálne dopady. Pre rôzne obecné podujatia, kultúrno-spoločenské a rekreačno-oddychové obecné aktivity v prírodnom prostredí sa navrhuje využívať novo navrhovanú športovo-rekreačnú a oddychovú prírodnú plochu.

Priamy pozitívny vplyv na zdravotný stav obyvateľov bude mať rozvoj športovej infraštruktúry. Navrhované je skvalitnenie vybavenia súčasného futbalového areálu na úroveň viacúčelového športového centra obce.

Nárastom nových obyvateľov obce v predproduktívnom a poproduktívnom veku je potrebné v PHRSR počítať aj so skvalitnením a zlepšením dostupnosti zdravotnej starostlivosti. Pre obyvateľov obce v súčasnosti nie je čiastočne priamo v obci poskytovaná primárna zdravotnícka starostlivosť. Primárna zdravotnícka starostlivosť bude do budúcnosti smerovať k zvyšovaniu kvality zdravotníckych zariadení, pomôcok, diagnostických prístrojov a pod. pre všetky skupiny obyvateľov, na čo je v súčasnom zariadení dostatok disponibilného priestoru.

PHRSR predpokladá zvýšenie stavebnej aktivity v obci. Prechodne môže počas výstavby nových obytných objektov, ako aj líniových stavieb technickej infraštruktúry, dôjsť ku krátkodobému zhoršeniu životných podmienok obyvateľstva dotknutej obce – zvýšeniu hlučnosti, prašnosti, nárastu produkcie stavebných odpadov pri rekonštrukciách objektov. Ide o prechodné vplyvy, ktoré z dlhodobého hľadiska nie sú relevantné.

V nevyužívaných disponibilných budovách a alternatívne v rámci podružných centier nových rozvojových zón bývania sa navrhuje umiestniť obecné klubové zariadenie pre denný pobyt miestnych seniorov dôchodcov s možnosťou komplexného vybavenia s programom.

Prijateľnosť činnosti, narušenie pohody a kvality života

Z hľadiska obyvateľstva realizáciu objektov podľa PHRSR obce možno hodnotiť pozitívne, nakoľko sa rozšíri ponuka bývania, pracovných miest a služieb. Vhodnými stavebnými a vegetačnými úpravami sa vytvoria esteticky pôsobivé prvky, čo pozitívne ovplyvní obraz obce a zvýši jej návštevnosť. Možné negatívne pôsobenie pri výstavbe na obyvateľstvo je nepriame prostredníctvom znečistenia ovzdušia, vznikom a nakladaním s odpadmi a hlukom z automobilov. Zaťaženie obyvateľstva znečistením ovzdušia je predovšetkým z vykurovania objektov a z výfukových plynov osobných automobilov. Možno predpokladať, že najvyššie koncentrácie znečisťujúcich látok v okolí objektov budú nižšie, ako sú príslušné limity. Výstavba nesmie ovplyvniť znečistenie ovzdušia jeho okolia nad prípustnú mieru a tým aj zdravotný stav obyvateľstva ani pri najnepriaznivejších podmienkach. Hygienické požiadavky na hluk vo vonkajšom prostredí stanovuje orgán na ochranu zdravia - podľa predpisu, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií. Znečistené ovzdušie, najmä v dôsledku silného emisno - imisného zaťaženia zo zdrojov znečisťovania, je potenciálnou hrozbou pre zdravie obyvateľstva. Nepriaznivo na obyvateľstvo vplyva poľnohospodárska výroba, a to používaním agrochemikálií, prašnosťou a živočíšnou výrobou (zaťažuje územie najmä pachmi). Podzemné vody sa môžu stať pri lokálnych zdrojoch jedným zo závažných rizikových faktorov zhoršenia zdravotného stavu obyvateľstva z dôvodu, že znečisťujúce látky vyskytujúce sa vo vode pôsobia toxicky na živé organizmy. Strategický dokument nezvyšuje funkčné plochy pre poľnohospodársku výrobu. Zdrojmi hluku na území obce je automobilová doprava. V PHRSR je cieľom skvalitňovať a rozširovať dopravnú a technickú infraštruktúru na základe požiadaviek na novú výstavbu. Dopravná dostupnosť jednotlivých územných obvodov bude umožnená po jestvujúcich, a taktiež novo navrhovaných pozemných komunikáciách komunikačného systému obce.

5. Vplyvy na chránené územia [napr. navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, európska sústava chránených území (Natura 2000), národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vodohospodárske oblasti a pod.] vrátane návrhu opatrení na ich zmiernenie.

Lokality NATURA 2000

Natura 2000 je názov sústavy chránených území členských krajín Európskej únie a hlavným cieľom jej vytvorenia je zachovanie prírodného dedičstva, ktoré je významné nielen pre príslušný členský štát, ale najmä pre EÚ ako celok. Táto sústava chránených území má zabezpečiť ochranu najvzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov vyskytujúcich sa na území štátov Európskej únie a prostredníctvom ochrany týchto druhov a biotopov zabezpečiť zachovanie biologickej rôznorodosti v celej Európskej únii. Základom pre vytvorenie sústavy Natura 2000 sú dve právne normy EÚ:

smernica Rady Európskych spoločenstiev č. **79/409/EHS** o ochrane voľne žijúcich vtákov (známa tiež ako smernica o vtákoch - Birds Directive);

smernica Rady Európskych spoločenstiev č. **92/43/EHS** o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín (známa tiež ako smernica o biotopoch - Habitats Directive).

Sústavu NATURA 2000 tvoria teda 2 typy území:

osobitne chránené územia (Special Protection Areas, SPA) - vyhlasované na základe smernice o vtákoch - v národnej legislatíve: chránené vtáčie územia;

osobitné územia ochrany (Special Areas of Conservation, SAC) - vyhlasované na základe smernice o biotopoch - v národnej legislatíve: územia európskeho významu - pred vyhlásením, po vyhlásení je územie zaradené v príslušnej národnej kategórii chránených území.

Tieto dve smernice predstavujú doposiaľ najkomplexnejšiu právnu normu na ochranu prírody vo svete.

Do katastra obce **nezasahuje** lokalita NATURA 2000.

V riešenom území sa nachádza jedno osobitne chránené územie z hľadiska záujmov ochrany prírody a krajiny:

1. CHA Lipovský park - evidenčné číslo 951, vyhlásený v roku 1984. Chránený areál Lipovský park sa nachádza v zastavanom území obce Lipová (k.ú. Mlynský Sek), rozkladá sa na výmere 34 320 m². Predmetom ochrany je Ochrana historického parku v Lipovej. Na jeho území platí 3. stupeň územnej ochrany podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. V areáli lesoparku sa nachádzajú vzácne dreviny, 4 platany vo veku 200-250 rokov a jeden dub vo veku 500 - 600 rokov. V lesoparku sa nachádza Zariadenie sociálnych služieb Lipka. Budova kaštieľa bola bývalým letným sídlom veľkostatkára Eleka z roku 1907. Kaštieľ slúži na sociálne účely od roku 1947, pôvodne poskytoval starostlivosť deťom a vojnovým sirotám. Chránený areál Lipovský park je vlastníctvom Nitrianskeho samosprávneho kraja. Smerom na východ sa v tesnom kontakte dvoch katastrálnych území k.ú. Ondrochov a k.ú.

Šurany nachádzajú osobitne chránené územia:

2. SKUEV 0094 Veľký les - rozloha 46,1 ha. Správcom územia je CHKO Dunajské luhy. Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany: 91F0 Lužné dubovo-brestovo-jaseňové lesy okolo nížinných riek, 91G0* Karpatské a panónske dubovo - hrabové lesy

Druhým ktoré sú predmetom ochrany: kunka červenobruchá (*Bombina bombina*), vydra riečna (*Lutra lutra*), roháč obyčajný (*Lucanus cervus*).

3. PR Veľký les - evidenčné číslo 822, vyhlásené v roku 1993. Nachádza sa v k.ú. Šurany, v tesnom kontakte s k.ú. Ondrochov. Predmetom ochrany je Lesný porast územia reprezentujúci prirodzený typ lesa v Podunajskej nížine, ktorý sa v prirodzenej podobe zachoval v podmienkach intenzívne využívannej poľnohospodárskej krajiny len fragmentárne. V PR Veľký les platí 4. stupeň ochrany.

4. Chránené vtáčie územie Dolné Považie - CHVÚ Dolné Považie bolo vyhlásené Vyhláškou MŽP SR č. 593/2006 Z.z. na účel zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov. Celé CHVÚ Dolné Považie má rozlohu 31 195,5 ha. Nachádza sa v k.ú. Šurany, juhozápadným smerom, v tesnom kontakte s katastrálnym územím Mlynský Sek.

Podľa § 26 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny, bod (5), sa v chránenom vtáčom území zakazuje vykonávať činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet jeho ochrany. Dolné Považie s dostatkom rovinatých a mokradných biotopov poskytuje dobrú trofickú základňu pre kaňu

močiarnu (*Circus aeruginosus*). Prítomnosť lesa, rozptýlenej stromovej vegetácie a krovinatých porastov zvyšuje hodnotu chráneného vtáčieho územia a vytvára vhodné podmienky pre hniezdenie ľabtušky poľnej (*Anthus campestris*), strakoša kolesára (*Lanius minor*), d'atľa hnedkavého (*Dendrocopos syriacus*) a krakľe belasej (*Coriacias garrulus*) (ÚPN, 2017).

Východná časť obce Lipová je na rozdiel od západnej časti územia bohatšia na ekologické prvky. Základom kostry ekologickej stability v obci Lipová sú:

V zmysle Zmien a Doplnkov 1 ÚPN-R NSK 2015 sa v území nachádza:

biokoridor regionálneho významu:

- RBk1 - rieka Malá Nitra
- RBk2 - Tvrdošovce - Komjatice

biocentrum regionálneho významu:

- RBc1 - Veľký les

Plošné interakčné prvky:

- IPP1 lesný celok (lokalita "Ondrochovské")
- IPP2 extenzívne sady a záhrady (lokalita "Ondrochov")
- IPP3 lúky a pasienky, agátová monokultúra (lokalita "Pri družstve k.ú. Mlynský Sek)
- IPP4 nelesná stromová a krovinatá vegetácia (návrh na miestny park- lokalita "Pri cintoríne k.ú. Mlynský Sek)

Líniové interakčné prvky:

- IPL1 líniová zeleň- NDV (lokalita "Ondrochovské")
- IPL2 líniová zeleň - NDV (lokalita popri Novom kanáli)
- IPL3 navrhovaná sprievodná zeleň (lokalita "Pri družstve" k.ú. Mlynský Sek a Ondrochov)
- IPL4 líniová zeleň - NDV a navrhovaná sprievodná zeleň (lokalita "Dolné hony")
- IPL5 navrhovaná sprievodná zeleň (lokalita "Horné hony")
- IPL6 navrhovaná sprievodná zeleň (lokalita "Horné hony")
- IPL7 navrhovaná sprievodná zeleň (lokalita "Dolná časť")
- IPL8 navrhovaná lípová alej (ÚPN, 2017).

Lesné hospodárstvo

Oblasť bola v minulosti intenzívne odlesňovaná, pôvodné dreviny sa zachovali len minimálne. Na území obce Lipová sú evidované súvislé lesné porasty hlavne vo východnej časti katastra časti obce Ondrochov. Prírodnú vegetáciu predstavujú dubové xerotermofilné lesy ponticko - panónske, lužné lesy nížinné a v oblasti tokov i lužné lesy vrbovo - topoľové. Pôvodné lesné spoločenstvá boli prevažne umelo nahradené monokultúrami topoľa šľachteneho a výsadbou nepôvodných druhov. Vzhľadom na bonitu ornej pôdy nepredpokladáme možnosť radikálneho zvýšenia plochy lesov. Zamerať sa treba hlavne na ochranu a zlepšenie kvality existujúcich lesných porastov a nahradením nepôvodných a invázných drevín pôvodnými. Pre zvýšenie ekologickej stability krajiny v riešenom území je vhodné doplniť plochu existujúcich porastov sieťou líniových a plošných prvkov vegetácie. Takéto riešenie popri urbanistickom eteekte bude plniť funkciu ekologickú - ochrana proti veternej erózii, vytvorenie vhodných biotopov flóry a fauny v riešenom území.

Zeleň

Podstatnou a všestranne sprírodňujúcou zložkou urbanizovanej krajiny je zeleň, ktorá tvorí dominantnú a významnú priestorovú zložku v celkovom obraze obce a krajiny. V obci je dôležité uplatnenie jej funkcií najmä ekologickeho a sociálneho charakteru. Pôsobí na zlepšovanie klímy, produkuje kyslík, absorbuje škodlivé látky z ovzdušia, znižuje hladinu hluku a imisií, ionizovaním ovzdušia pozitívne ovplyvňuje jeho fyzikálny stav, poskytuje priestor a vhodné podmienky na rekreáciu a zotavenie obyvateľov, kompozične a esteticky dotvára obec, priaznivo pôsobí na fyziologický a psychický stav človeka. V urbanizovanom prostredí kladieme dôraz kladieme dôraz na funkciu zelene pozitívne ovplyvňujúcu ľudský organizmus. Sleduje sa najmä:

- podiel zelene na území obce
- plošné zastúpenie zelene
- prepojenosť zelených plôch do príľahlej krajiny.

Starostlivosť o územie

Územným plánovaním sa sústavne a komplexne rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia, určujú sa zásady, navrhuje sa vecná a časová koordinácia činností ovplyvňujúcich životné prostredie, ekologickú stabilitu, kultúrno – historické hodnoty územia, územný rozvoj a tvorbu krajiny

v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja. Územné plánovanie je v súčasnosti upravené zákonom č. 200/2022 Z. z. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (205/2023 Z.z., 272/2023 Z.z., **46/2024 Z.z.**). Územno - plánovacia dokumentácia je základným nástrojom územného rozvoja a starostlivosti o životné prostredie v obci. Základným nástrojom územného plánovania je územný plán obce. Územný plán obce je výsledok formálneho plánovania a je územnoplánovacím dokumentom v zmysle zákona č. 200/2022 Z. z. (zákon o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov). **Obec má** v súčasnosti schválený územný plán z roku **2017**.

PHRSR obce Lipová nebude mať negatívny vplyv na chránené územia. Všetky nové aktivity sa budú realizovať mimo území NATURA 2000 a chránených území, prípadne sa budú realizovať po schválení príslušného orgánu štátnej ochrany prírody.

V PHRSR sú plne rešpektované všetky prvky územného systému ekologickej stability regionálnej a nadregionálnej úrovne (RÚSES). Pri umiestňovaní novej zástavby, najmä plôch pre bývanie, boli zohľadňované pásma hygienickej ochrany, resp. ochranné pásma existujúcich stavieb a činností, ktoré predstavujú zóny ich vplyvu na prostredie:

- ochranné pásmo cintorínov
- pásmo hygienickej ochrany areálov PD a výrobných podnikov
- ochranné, prístupové pásmo vodných tokov
- ochranné pásmo lesa
- ochranné pásma líniových technických stavieb – vymedzené ochranné pásma majú elektrické vedenia vysokého napätia, elektrické stanice, potrubia vysokotlakového a strednotlakového plynovodu, regulačné stanice, potrubia vodovodu a kanalizácie
- ochranné pásma ciest I./III. triedy (platia mimo zastavaného územia).

6. Možné riziká súvisiace s uplatňovaním strategického materiálu.

Uplatnenie dokumentu nepredstavuje riziká z hľadiska životného prostredia.

7. Vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice.

Vzhľadom na polohu v území, charakter a rozsah návrhu nevyvolá žiadne vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice.

IV. Dotknuté subjekty

1. Vymedzenie zainteresovanej verejnosti vrátane jej združení.

- obyvatelia obce Lipová
- fyzické a právnické osoby podieľajúce sa na využívaní územia obce
- združenia pôsobiace v obci

2. Zoznam dotknutých subjektov.

Dotknutými subjektmi pri spracovaní, prerokovaní a schvaľovaní územnoplánovacej dokumentácie obce sú orgány vyplývajúce z § 140a zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov:

- Ministerstvo obrany SR, Sekcia ekonomiky, národný riaditeľ pre infraštruktúru, Kutuzovova 8, 832 47 Bratislava
- Ministerstvo životného prostredia SR – Sekcia geológie a prírodných zdrojov, Nám Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava
- Okresný úrad Nové Zámky, Oddelenie územného plánovania,
- Nitriansky samosprávny kraj
- Regionálna správa ciest NRSK
- Okresný úrad Nové Zámky, Odbor starostlivosti o životné prostredie,
- Okresný úrad Nové Zámky, Pozemkový a lesný odbor,
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva
- Okresný úrad, Oddelenie civilnej ochrany a krízového riadenia,
- Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru
- Okresný úrad, Odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií
- Štátny geologický ústav Dionýza Štúra, Mlynská dolina 1, 817 04 Bratislava 11
- Slovenský vodohospodársky podnik, š.p.
- Stredoslovenská energetika, a.s.,
- Slovenská elektrizačná prenosná sústava, a.s., Mlynské Nivy 59/A, 824 84 Bratislava
- Slovenský plynárenský priemysel – distribúcia a.s., Mlynské nivy 44, 821 09 Bratislava

- Eustream, a.s., Votrubova 11/A, 821 09 Bratislava
- Slovak Telecom, Karadžičova 10, 825 13 Bratislava
- Orange Slovensko, Prievozská 6/A, 821 09 Bratislava
- Telefónica O2 Slovakia s.r.o., Einsteinova 24, 851 01 Bratislava
- Mesto Šurany
- Obec Tvrdošovce
- Obec Komjatice
- Obec Mojzesovo
- Obec Úľany nad Žitavou
- Obec Rastislavice
- Obec Černík

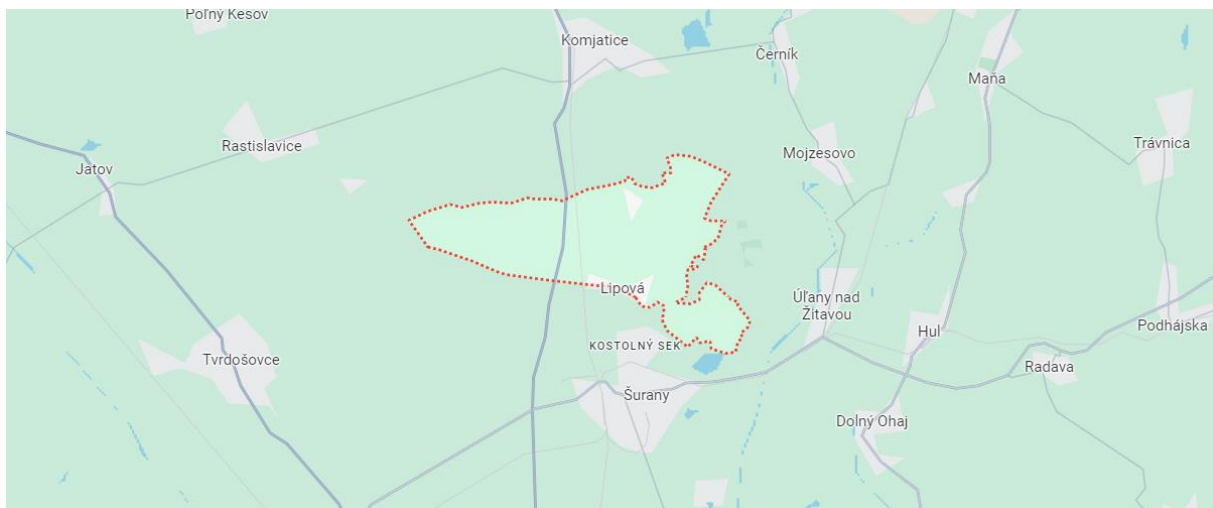
3. Dotknuté susedné štáty.

PHRSR obce Lipová nezasahuje do záujmového územia a pôsobnosti iných štátov.

V. Doplnujúce údaje

1. Mapová a iná grafická dokumentácia (napr. výkres širších vzťahov v mierke primeranej charakteru a pôsobnosti strategického dokumentu).

Pôsobnosť strategického dokumentu vymedzujú nasledujúce mapové podklady.

2. Materiály použité pri vypracovaní strategického dokumentu.

PHRSR obce Lipová integruje všetky dokumenty na miestnej úrovni, ako aj ciele a priority národných strategických dokumentov a dokumentov EÚ. PHRSR obce Lipová 2025 - 2034 integruje predchádzajúci PHSR obce, viacročný rozpočet, KPSS. PHRSR obce vychádza a integruje strategické dokumenty na národnej úrovni ako Partnerská dohoda 2021 - 2027, ktorá určuje stratégiu, priority a podmienky SR na využívanie fondov EÚ tak, aby sa dosiahli priority stratégie Agenda 2030. Pri spracovaní strategického dokumentu sa vychádzalo z podkladov (dotazníkový prieskum), kde boli zohľadnené predstavy, potreby a požiadavky jednotlivých zainteresovaných skupín ako sú obyvatelia, rozpočtové organizácie zriadené v rámci pôsobnosti obce, mimovládne organizácie, záujmové skupiny obyvateľov, podnikateľské subjekty, obec a jej jednotlivé orgány: poslanci OcZ, starostka. Integrovaný prístup bol uplatnený v prípravnej fáze spracovania PHRSR, prostredníctvom dotazníkového prieskumu pri jednotlivých skupinách.

VI. Miesto a dátum vypracovania oznámenia

Lipová, 17.4.2025

VII. Potvrdenie správnosti údajov

1. Meno spracovateľa oznámenia.

Starosta: Mgr. Tatiana Ölvecká
Adresa: Obecný úrad
                  Lipová 203
                  941 02 Lipová

2. Potvrdenie správnosti údajov oznámenia podpisom oprávneného zástupcu obstarávateľa, pečiatka.

.....
starostka obce

.....
pečiatka